

Slavnost Soslání Ducha svatého

VSTUPNÍ ANTIFONA Srov. Mdr 1,7

Duch Páně naplňuje celý svět, všechno udržuje a obnovuje, promlouvá k národům všech jazyků. Aleluja.

Nebo: Srov. Řím 5,5;8,11

Boží láska je nám vylita do srdce skrze Ducha svatého, který v nás přebývá. Aleluja.

Uvedení do bohoslužby A

Dnes je Boží hod svatodušní - důvod k radosti a veselí. Vždyť dnes je svátek Boha nejen na výsostech, ale Boha s námi. Dnes je svátek Ducha, který z Otce i Syna k nám stále vychází jako dar moudrosti, rozumu, rady, síly, umění, zbožnosti a bohobojnosti. Proto se odřekněme všech hříchů a pokorně volejme k Pánu:

Nabízíš nám svého Ducha radosti, ale my býváme zasmušilí, Pane, smiluj se nad námi.

Dáváš nám svého Ducha pokojné síly, ale my býváme bázliví, Kriste, smiluj se nad námi.

Litujeme všeho, čím jsme se tvému Duchu protivili, Pane, smiluj se nad námi.

Nebo:

Scházíme-li se k bohoslužbě, je na první pohled vidět, že jsme různí. Jak věkem, tak podobou a samozřejmě máme i různé zkušenosti a názory. Ale to, co nás může naprosto jedinečným způsobem spojovat, je obdarování Duchem svatým, který je slíben a dáván všem, kdo v Krista uvěřili. Tento jeden Duch nás vede Kristovou cestou k jednomu Otci. Nechce nás rozdělovat.

Uvedení do bohoslužby B

Slavnost Soslání Ducha svatého je vlastně oslava narozenin Církve. V ten den se totiž působením Ducha svatého veřejně zjevila světu. Otevřeme i my dnes svá srdce vanutí Ducha svatého, aby zmizela i všechna naše malomyslnost a bázlivost. A volejme vstříc přicházejícímu Pánu:

Tys dal světu Ducha pravdy, Pane, smiluj se nad námi!

Ty sesíláš svým věrným ducha lásky, Kriste, smiluj se nad námi!

Ty jsi nám znaveným lidem zdrojem síly, Pane, smiluj se nad námi!

Nebo:

Soslání Ducha svatého patří ještě k událostem velikonoc. Nejde o zvláštní svátek, jde o vyvrcholení velikonoc. Liturgický svatodušní den je jakýmsi velice zdůrazněným velikonočním oktávem: Bůh o letnicích dovršil dílo našeho vykopení a těm, kteří se v Kristu stali jeho syny a dcerami, sesílá svého svatého Ducha. V něm jej vyznávají všechny národy a jazyky. A tak se ve světě šíří radost ze vzkříšení. Po dnešní bohoslužbě se paškál, velikonoční svíce, přenáší

od oltáře ke křtitelnici. I když se dnešní slavností velikonoční období završuje, tajemství velikonoce rozhodně nekončí; prožíváme je skrze Ducha svatého v celém liturgickém roce, zvláště při každé nedělní eucharistii a ve svátosti křtu.

Uvedení do bohoslužby C

Dnes máme veliký a radostný svátek: Slavnost seslání Ducha svatého; toho Ducha, v němž jsme byli pokřtěni; toho Ducha, který nás chce vést do Božího království. Jsou to vlastně narozeniny Kristovy Církve. Otevřeme svou mysl působení Ducha svatého a volejme, aby se smiloval nad naší zbedněností.

Nebo:

Křesťan může s bolestí vnímat svou nedokonalost a hříšnost. A přece nemá u tohoto pravdivého zjištění zůstat. Je nám dán Duch svatý. Může nás ovlivňovat, vést, ale také zneklidňovat a burcovat z nepravé spokojenosti. Stojí za to po něm toužit a vydávat se jeho moci.

Říká se Sláva na výsostech Bohu

VSTUPNÍ MODLITBA

Bože, ty shromažďuješ svou církev ze všech národů a posvěcuješ ji svým svatým Duchem; sesílej hojnost jeho darů celému světu a společenství věřících provázej působením své milosti jako na počátku, když se začalo šířit tvé evangelium. Prosíme o to skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. - Amen.

Uvedení do 1. čtení A

Svatý Lukáš nám teď bude vypravovat, co slyšel o tom, jak sestoupil Duch svatý na apoštoly.

Nebo:

Podle pozdní židovské tradice byly letnice vzpomínkou na předání Zákona na hoře Sinaj. Sestoupení Ducha svatého silně připomíná Boží zjevení na Sinaji: zemětřesení a oheň doprovázely také odevzdání Zákona. Duch svatý sestoupil právě o letnicích, aby ukázal, že on je nový, duchovní zákon. Tento zákon není vepsán na kamenné desky, ale do srdce. Není to vnější zákon, ale vnitřní. Tak se naplnila slova: „Svůj zákon jim dám do nitra,“ „dám vám nové srdce a do nitra vám vložím nového ducha.“ Duch sestoupil v podobě ohnivých jazyků a apoštolové rozdílení tímto ohněm začali v nových jazycích chválit Boha. Jejich mlčení se stalo slovem, jejich strach se stal odvážným svědectvím o Bohu, jejich chlad se proměnil v horlivost. Nový Duch, nové srdce, nový jazyk.

Uvedení do 1. čtení B

První čtení dnes mluví o historickém a viditelném seslání Ducha svatého. Je to katecheze prvotní Církve o tom, co působí Duch svatý.

Nebo:

Podle pozdní židovské tradice byly letnice vzpomínkou na předání Zákona na hoře Sinaj. Na shromážděné učedníky sestupuje náhle Boží Duch: najednou, nepředvídaně, jak to Bůh dělává často. Duch přichází z nebe, od Boha. Použité symboly jako hukot, vítr či ohnivé jazyky zdůrazňují, že Duch je moc shůry. Pomocí znamení je možné vytušit něco z tajemství Boha, který nemůže být vystižen přímo, tak jak je v sobě. Symbol jazyků naznačuje nový jazyk darovaný učedníkům, jazyk oslavující velké Boží činy, včetně spásu uskutečněnou Kristem.

Uvedení do 1. čtení C

Ve starozákonních obrazech bouře a ohně se v prvním čtení znázorňuje, že oslavený Ježíš splnil svůj příslib a vzbudil svým Duchem nový Boží lid, svou církev.

Nebo:

Sestoupení Ducha svatého silně připomíná Boží zjevení na Sinaji: zemětřesení a oheň doprovázely také odevzdání Zákona. A Duch svatý sestoupil právě o letnicích, aby ukázal, že on je nový, duchovní zákon. Tento zákon není vepsán na kamenné desky, ale do srdce. Není to vnější zákon, ale vnitřní. Duch sestoupil v podobě ohnivých jazyků a apoštolové rozníceni tímto ohněm začali v nových jazycích chválit Boha. Jejich mlčení se stalo slovem, jejich strach se stal odvážným svědectvím o Bohu, jejich chlad se proměnil v horlivost. Nový Duch, nové srdce, nový jazyk.

1. ČTENÍ Sk 2,1-11 *Všichni byli naplněni Duchem svatým a začali mluvit.*

Čtení ze Skutků apoštolů.

Nastal den letnic a všichni byli společně pohromadě. Najednou se ozval z nebe hukot, jako když se přičene silný vítr, a naplnil celý dům, kde se zdržovali. A ukázaly se jim jazyky jako z ohně, rozdělily se a nad každým z nich se usadil jeden. Všichni byli naplněni Duchem svatým a začali mluvit cizími jazyky, jak jim Duch vnukal, aby promlouvali.

V Jeruzalémě bydleli zbožní židé ze všech možných národů pod nebem. Když se ten zvuk ozval, hodně lidí se sběhlo a byli ohromeni, protože každý z nich je slyšel, jak mluví jeho vlastní řečí. Žasli, divili se a říkali:

„Ti, co tak mluví, nejsou to všichni Galilejci? Jak to tedy, že každý z nás slyší svou mateřtinu? My Parthové, Médové, Elamité, obyvatelé Mezopotámie, Judska a Kappadokie, Pontu a Asie, Frýgie a Pamfýlie, Egypta a lybijského kraje u Kyrény, my, kteří jsme připutovali z Říma, židé i proselyté, Kréťané i Arabové: slyšíme, jak našimi jazyky hlásají velké Boží skutky.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

Žl 104,1ab+24ac.29bc-30.31+34 Odp.: 30

Odp.: Sešli svého ducha, Hospodine, - a obnov tvář země!

Nebo: Aleluja.

Veleb, duše má, Hospodina! - Hospodine, můj Bože, jsi nadmíru velký! - jak četná jsou tvá díla, Hospodine! - Země je plná tvého tvorstva.

Odp.

Hynou, když vezmeš jim život, - a vracejí se do svého prachu. - Když sešleš svého ducha, jsou stvořeni, - a obnovuješ tvář země.

Odp.

Nechť věčně trvá Hospodinova sláva, - ať se Hospodin těší ze svého díla! - Kéž se mu líbí má píseň: - má radost bude v Hospodinu.

Odp.

Uvedení do 2. čtení A

Úryvek z listu Korint'ánům je výstižným komentářem prvního čtení. Jenom Duch svatý dává odvahu k víře v Krista a odvahu k vyznání jeho jména. Ježíšův Duch neodkazuje ke Kristu jenom skrze slova vyznání, ale také skrze jiné projevy jako uzdravování či rozlišování duchů. Všechny tyto dary dosvědčují, že Ježíš opravdu žije. Zároveň tyto projevy jsou k prospěchu všem, ke společnému dobru. Tyto dary mají přispět k růstu ostatních členů Církve. Mnohost darů tedy nepřispívá k rozdělení, ale k jednotě: ačkoli jsou různé dary a služby, je jen jeden Duch, který sjednocuje v jedno tělo, jedno společenství Církve. Duch svatý není jen oživující silou jednotlivého křesťana, ale je také oživující duší celého společenství.

2. ČTENÍ cyklus A 1Kor 12,3b-7.12-13 *My všichni jsme byli pokřtěni jedním Duchem v jedno tělo.*

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korint'ánům.

Bratři a sestry!

Jenom pod vlivem Ducha svatého může někdo říci: „Ježíš je Pán.“

Dary jsou sice rozmanité, ale je pouze jeden Duch. A jsou rozličné služby, ale je pouze jeden Pán. A jsou různé mimořádné síly, ale je pouze jeden Bůh. On to všechno ve všech působí. Ty projevy Ducha však jsou dány každému k tomu, aby mohl být užitečný.

Jako tělo je pouze jedno, i když má mnoho údů; ale všechny údy těla, přestože je jich mnoho, tvoří dohromady jediné tělo, tak je tomu také u Krista. Neboť my všichni jsme byli pokřtěni jedním Duchem v jedno tělo - ať už jsme židé nebo pohané, otroci nebo svobodní - všichni jsme byli napojeni jedním Duchem.

Slyšeli jsme slovo Boží.

Uvedení do 2. čtení B

Druhé čtení mluví o neviditelném a stálém působení Ducha svatého i v dnešní době, tedy i na nás.

Nebo:

Máme-li Pavlovým slovům dobře rozumět, nesmíme především ztotožnit slova duchovně a nehmotně. Pro apoštola není duchovní to, co je neviditelné, ale to, co pochází z Božího Ducha. Na druhé straně tělo a život podle těla pro něho neznamenal tělesnost nebo dokonce sexualitu, ale život podle lidských choutek a podle diktátu okolního světa, tedy život, který není veden Božím Duchem. Proto Pavel své křesťany jak v Galatech, tak v Římě vybízí, aby svůj život nechali důsledně vést Duchem, protože jen tak může přinést žádoucí ovoce.

2. ČTENÍ cyklus B Gal 5,16-25 *Ovoce Ducha.*

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Galat'anům.

Bratři a sestry!

Žijte duchovně a nepropadnete žádostem těla. Tělo totiž touží proti duchu, a duch zase proti tělu. Jsou to věci, které si navzájem odporují, takže neděláte, co byste chtěli. Jestliže se však necháváte vést Duchem, nejste už pod Zákonem.

K jakým skutkům vede tělo, je všeobecně známo. Je to: smilstvo, nečistota, chlípnost, modloslužba, čarodějnictví, nepřátelství, sváry, žárlivost, hněvy, ctižádost, nesvornost, stranicství, závist, opilství, hýření a jiné takové věci. Řekl jsem vám to už dříve a říkám to ještě jednou: lidé, kteří takovéto věci dělají, nebudou mít podíl v Božím království.

Ale ovocem Ducha je láska, radost, pokoj, shovívavost, vlídnost, dobrota, věrnost, tichost, zdrženlivost. Proti takovým věcem se nestaví žádný zákon. Ti, kdo náležejí Kristu Ježíši, ukřižovali svoje tělo i s jeho vášněmi a žádostmi. Protože Duch je naším životem, podle Ducha také jednejme!

Slyšeli jsme slovo Boží.

Uvedení do 2. čtení C

Co působí Duch svatý v lidech, kteří se od něj dají vést? Svatý apoštol Pavel v listu Římanům opěvuje Božího Ducha, který je vylit na člověka ospravedlněného vírou a vysvobozeného z ubohosti hříchu. Duch si ve věřících vybuduje příbytek a stane se původcem jeho přetvoření, pramenem života, který už není lidský, ale božský. Nyní může oslovovat Boha tak, jak ho naučil sám Boží Syn, Ježíš Kristus: Abba! To je aramejské slovo, které vyjadřuje důvěrnost

syna vůči milujícímu otci, který dbá na potřeby a obavy svého dítěte. Od otrocké morálky se přechází k životní oddanosti v lásce a důvěrnosti.

2. ČTENÍ cyklus C Řím 8,8-17 *Všichni, kdo se dávají vést Božím Duchem, jsou Boží synové.*

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Bratři a sestry!

Ti, kdo žijí svému tělu, nemohou se líbit Bohu. Ale vy žijete ne podle těla, nýbrž podle Ducha, jestliže skutečně ve vás přebývá Duch Boží.

Kdo totiž nemá Kristova Ducha, ten není jeho. Je-li však ve vás Kristus, tělo je podrobeno smrti kvůli hříchu, ale duch je plný života, protože je ospravedlněn. A když sídlí ve vás Duch toho, který z mrtvých vzkřísil Ježíše, pak ten, který z mrtvých vzkřísil Krista Ježíše, probudí k životu i vaše smrtelná těla svým Duchem, který sídlí ve vás.

Nuže, bratři, nejsme vázáni povinnostmi k tělu, že bychom museli žít, jak chce tělo. Žijete-li totiž tak, jak chce tělo, musíte umřít; jestliže však mocí Ducha ničíte záludnosti těla, budete žít.

Neboť všichni, kdo se dávají vést Božím Duchem, jsou Boží synové. Nedostali jste přece ducha otroctví, že byste museli znova žít ve strachu. Dostali jste však ducha těch, kdo byli přijati za vlastní, a proto můžeme volat: „Abba, Otče!“

Spolu s naším duchem to potvrzuje sám Duch svatý, že jsme Boží děti. Jsme-li však děti, jsme i dědici: dědici Boží a spoludědici Kristovi. Musíme ovšem jako on trpět, abychom tak mohli spolu s ním dojít slávy.

Slyšeli jsme slovo Boží.

SEKVENCE

Svatý Duchu, sestup k nám,
dej své světlo temnotám,
v jasů lásky nech nás žít.

Přijď se svými dary zas,
otče chudých, mezi nás,
přijď nám srdce potěšit.

Těšiteli, buď náš host,
žij nám v srdci pro radost,
pro klid, kterým oplýváš.

Po práci nech oddychnout,
osvěž naši zprahlou pout',
setři slzy z našich řas.

Daruj šťastný plamen svůj
věrným srdcím, pamatuj
na nás, k nimž ses naklonil.

Bez tebe jsme na zemi
ubozí a ztracení,
kořist pro tmu, pro omyl.

Smyj z nás hříchy, stopy vin,
dej svou svěžest žíznivým,
vyhoj z bolestí a ran.

Zchladlým srdcím oheň dej,
z lhostejnosti pomáhej,
odved' ze scestí a chraň.

Ved' nás k ctnostem, nauč nás
dobrem naplňovat čas,
svými dary pomoz všem.

Uč nás, jak si zasloužit
šťastnou smrt. A dej nám žít
věčnou radost před Bohem.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM

Aleluja. Přijď, Duchu svatý, naplň srdce svých věrných –
a zapal v nich oheň své lásky. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení A

V evangeliu uslyšíme, jak to vypadá tam, kde Ducha svatého přijmou: Je tam pokoj. Je tam radost z odpuštění vlastních hříchů, je tam radostné odpouštění našim viníkům.

Nebo:

Ježíš dává svého Ducha právě v den vzkříšení: dar Ducha je totiž plodem Ježíšovy smrti a zmrtvýchvstání. Letnice tedy zpřítomňují velikonoce, zpřítomňují v srdcích apoštolů Ježíšovu smrt a vzkříšení. Proto Ježíš ukazuje nejprve probodený bok: je to ten bok, ze kterého vyprýštily krev a voda symbolizující nový život! Duch zpřítomňuje Ježíšovu smrt tím, že odumírá to staré, jako strach, uzavřenost a hřích. Místo toho Duch Vzkříšeného přináší do

nitra nový život: pokoj, radost, odpuštění, otevřenost vůči druhým, odvahu k přijetí Ježíšova poslání. Tohoto stvořitelského Ducha Ježíš dává vdechnutím a slovem, podobně jako Hospodin stvořil Adama slovem a vdechnutím duše. O letnicích se konečně uskutečňuje nové stvoření!

EVANGELIUM cyklus A Jan 20,19-23 *Jako Otec poslal mne, tak i já posílám vás: Přijměte Ducha svatého.*

Slova svatého evangelia podle Jana.

Navečer prvního dne v týdnu přišel Ježíš tam, kde byli učedníci. Ze strachu před židy měli dveře zavřeny. Stanul mezi nimi a řekl: „Pokoj vám!“ Po těch slovech jim ukázal ruce a bok. Když učedníci viděli Pána, zaradovali se.

Znovu jim řekl: „Pokoj vám! Jako Otec poslal mne, tak i já posílám vás.“ Po těch slovech na ně dechl a řekl jim: „Přijměte Ducha svatého! Komu hříchy odpustíte, tomu jsou odpuštěny, komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

Uvedení do 3. čtení B

Poslouchejme teď pozorně, jak mluví o svém dalším působení Pán Ježíš: skrze Ducha pravdy vede nás dál a stále učí.

Nebo:

Zaslíbení Ducha svatého je určitým vrcholem Ježíšových povzbuzení učedníkům před jeho ukřižováním. Je to pro ně dar a současně také úkol. Duch svědčí o Ježíšovi a jen v síle tohoto Ducha mohou učedníci naplnit své poslání, totiž být Kristovými svědky. Toto působení Ducha Ježíš v evangeliích nijak časově neomezuje, platí tedy pro celý čas života jeho Církve na zemi.

EVANGELIUM cyklus B Jan 15,26-27;16,12-15 *Duch pravdy uvede vás do celé pravdy.*

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl svým učedníkům:

„Až přijde Přímluvce, kterého vám pošlu od Otce, Duch pravdy, který vychází od Otce, ten vydá o mně svědectví. Vy také vydávejte svědectví, neboť jste se mnou od začátku.

Měl bych vám ještě mnoho jiného říci, ale teď byste to nemohli snést. Ale až přijde on, Duch pravdy, uvede vás do celé pravdy. On totiž nebude mluvit sám ze sebe, ale bude mluvit to, co uslyší, a oznámí vám, co má přijít. On mě oslaví, protože z mého vezme a vám to oznámí. Všechno, co má Otec, je moje; proto jsem řekl, že z mého vezme a vám to oznámí.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

Uvedení do 3. čtení C

Co působí Duch svatý ve světě? Evangelista svatý Jan ukazuje na to. Pán Ježíš říká, že i když s námi nebude ve svém těle, přece jen nám bude stále nablízku svým Duchem.

EVANGELIUM cyklus C Jan 14,15-16.23-26 Duch svatý nás naučí všemu.

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl svým učedníkům:

„Jestliže mě milujete, budete zachovávat má přikázání. A já budu prosit Otce, a dá vám jiného Přímluvce, aby s vámi zůstal navždy.

Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo a můj Otec ho bude milovat a přijdeme k němu a učiníme si u něho příbytek. Kdo mě nemiluje, nezachovává moje slova. A přece slovo, které slyšíte, není moje, ale mého Otce, který mě poslal.

To jsem k vám mluvil, dokud ještě zůstávám u vás. Ale Přímluvce, Duch svatý, kterého Otec pošle ve jménu mém, ten vás naučí všemu a připomene vám všechno ostatní, co jsem vám řekl já.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

KAŽDÝ DEN V NOVÉM DUCHU A

Stalo se kterýsi večer při televizním přenosu z mistrovství světa v hokeji. Na začátku poslední třetiny zvolal nadšený reportér: „Do našeho mužstva vstoupil nový duch!“ A vskutku - ti vypoštěřovaní hráči, kteří se v předchozí hře pohybovali jako svázaní, najednou jakoby teď ožili. Puk putoval jako blesk z hole na hůl, padaly branky, hráči se objímali, diváci jásali. „Nový duch vstoupil do našeho mužstva!“ Asi si o přestávce dali poradit od trenéra. My se také o svatodušních svátcích modlíme, aby do nás vstoupil nový duch, Duch svatý.

Co působí? V těch hráčích nový duch způsobil, že najednou viděli, kde je ten druhý, přihrávali si, zkrátka: Rozuměli si a pomáhali si. Co působí Duch svatý v nás, když si od něj dáme říci? Vlastně také podobné věci, jako u těch hráčů. Kde si lidé mezi sebou nerozuměli, rodiče s dětmi, manželé mezi sebou, spolupracovníci, státníci, politici, najednou pochopí: Už rozumím, jak to myslel! Vždyť ono to tak jde také! Kde si lidé jsou navzájem cizí, tam vzniká dobrá parta. Kde jsou lidé na sebe nevrlí a nedůtkliví, tam to zajiskří špásem,

humorem, úsměvem. Kde jsou lidé ... mohli bychom tak vypočítávat ještě dál a dál, ale nač. Vy už dobře víte, o co tu jde.

Jen tohle je třeba ještě zdůraznit: Seslání Ducha svatého není jen sváteční událost v dějinách Církve, jak bychom mohli usoudit při čtení o prvních Letnicích. Nebyl to jen ten bouřlivý úkaz za hromů a blesků, jako kdysi na Sinaji. Duch svatý k nám přichází denně a je tu stále, jako světlo, jako vzduch, aby proteplil láskou naše smýšlení a dal jiskru inspirace a nápaditosti našemu jednání, aby z šelem udělal lidi k Božímu obrazu. Člověk může před světlem zavřít okenice, zavřít oči, ovšem s rizikem, že zakopne. Člověk se může uzavřít i vnuknutí Ducha svatého a navodit hluchou, bezduchou situaci. Bez Ducha svatého je nám Bůh daleko, Kristus zůstává v minulosti, evangelium je mrtvou knihou, autorita panováním, misie propagandou, bohoslužby kouzelnickým zařikáváním Boha, křesťanská morálka drezúrou otroků, morálkou předpisů a povinností. Avšak v Duchu svatém je celý vesmír pozvedán v porodních bolestech Božího království, Vzkříšený Kristus žije v nás, evangelium je životem v lásce, Církev je společenstvím Božích dětí, autorita je službou k svobodě, misie jsou letničním zážitkem, liturgie je prožíváním nebeského společenství, lidské jednání odráží a zpodobuje Boží krásu a dobrotu.

Často si proto připomínejme: Duch svatý je tu pro mne. Je tu pro mne denně, stále. Má podobu dobrého nápadu. Má podobu jasnozřivého zahlédnutí správného řešení, správné životní cesty dopředu. Má mnoho podob, ale vždy vede k dobru, kráse, pokoji, k nebeskému Otci. Jde jen o to, abychom se mu vždy hned ráno při ranní modlitbě dokázali otevřít. Jde o to, abychom během dne vnímali dobrá vnuknutí, jeho vanutí, dobré nápady, hnutí svědomí a lásky. Abychom je vnímali, to je slyšeli, a abychom je poslechli. Pak to půjde s námi jako s těmi hokejisty: Do nás, do našeho života vstoupí nový Duch, duch věčného mládí Božích dětí. Slavnostně tedy vyznejme svou víru v Boha Otce i Syna i Ducha svatého nejstarším krédem, apoštolským vyznáním víry.

DUCH SVATÝ NA LOUCE A

Všimli jste si, jak na jaře jsou louky poseté pampeliškami? Snad miliony, snad miliardy jich jsou, jako lidí na světě. A když si cestou kolem louky na chvíli sednete a zadíváte se na ty květiny zblízka, pak tohle srovnání s lidmi vytane v mysli tím zřetelněji. Tolik je těch kvítků, ale ani dva nejsou stejné. Každý je v něčem svůj, jinačí než všechny ostatní. U nás lidí je to také tak. Každý z nás je jedinečný, jiný než všichni ostatní lidé, co jich kdy na světě bylo, co jsou i budou. Větrný vánek sem ty rostliny zasel a nám vdechlo žití a bytí také vanutí, vanutí Ducha Božího. I nás zavanul Duch svatý na určitou louku života, do určité země, obce, domu a rodiny. Zde máme kvést, právě na této louce našeho člověčenství.

Když si tohle uvědomíme, nebudeme se klamat představami: „Já, kdybych se tak narodil v jiné rodině, kdybych se narodil někde na Západě, kdybych byl

ve velkém městě, kdybych byl na venkově, to bych si žil!“ Tohle jsou nanicovaté spekulace: Zde mám kvést! Zde mám svým životem zviditelňovat jas Božího slunce! Jenom tak každý z nás může žít spokojeně, když přijme svou vlastní životní situaci. Když přijme svou louku a tuto louku zkrášluje svým kvetením, svým zrcadlením Boží dobroty a krásy. Když se necháme vést Božím Duchem. Se západem slunce se květy pampelišky zavírají. Bez tepla slunečních paprsků nemohou kvést. My lidé rozkvétáme do krásného a radostného bytí také jen ve světle a teple Boží lásky, pod plameny Ducha svatého.

Uvažujme dále. Na louce je vedle zářících květů i mnoho pampelišek už odkvetlých. Jako lidští dědkové a babičky, mají také bílou hlavu. Je tím pro ně všechno hezké pryč? Kdepak. Pampelišky nabízejí své bílé hlavy dychtivě vanutí větru, aby vzácné ovoce jejich života, semena, zárodky nového života, roznesl daleko kolem, do všech stran. I to je příklad pro nás, lidi. Kdybychom ve stáří zůstali zatrpkle uzavření, kdybychom viděli bohatství života jen v květu mládí, byli bychom ubožáci, kteří planě uschnou a shnijí. Vždyť i my můžeme rozsévat semena svých životních zkušeností, své životní moudrosti všude kolem sebe. Že naše děti, naši vnuci, o naše moudrosti nestojí? Nevěř tomu, to je jen dočasné. Až umřeme, bude si naše mládež mezitím dozrálá často připomínat: tohle říkával už náš děda, tuhle moudrou zkušenost znám od naší babičky.

A tak přijměme chutě posláni Pána Ježíše. I nám platí, co Pán udělal s apoštoly. Dechl na ně a řekl: „Přijměte Ducha svatého. Jděte do celého světa. Učte. Pomáhejte. Získávejte mi učedníky. Já vás posílám!“ A většina z nás to posláni plní víc než si to uvědomujeme. Vanutí Božího Ducha rozfoukává tvůj dobrý příklad, tvé dobré slovo na louky světa ve všech směrech. Nepřeslechni to: každé tvé dobré slovíčko, přátelská rada, podaná ruka k pomoci, každý tvůj dobrý skutek někde žije a kvete, a bude ještě žít, až my budeme dávno odpočívat v hrobě.

A pak jsou na louce i holé stvoly pampelišek. Bez květu, bez semen. Jejich tvářičky jsou podřobané vráskami. Už rozeslaly, rozdaly všechna dobrá semena. To je obraz i našich vrásek na tváři, obraz prázdných rukou závěrečné etapy našeho života. I v té je důstojnost, i v té je radost, když víme, že dokud jsme mohli, tak jsme chutě rozsévali, co jen jsme za dané situace mohli a stihli. Že jsme se neuzavírali před vanutím Ducha svatého. Ale jak to dělat, abychom byli pro Ducha svatého průchodní? Cesty jsou různé, ale všichni jsme pokřtění, všichni jsme biřmovaní, jsme tedy svatodušní lidé. Můžeme být. Smíme být. A opravdu není třeba vymýšlet stále nová slova, nová moudra a duchaplnosti při modlitbě. Opakuj si v duchu stále znovu tu myšlenku, která v tobě právě zazněla. Tak to nebrání sebevětšímu soustředění na to, co právě děláš. Naopak: tvá duše je otevřena vanutí Ducha a Boží Duch tvé myšlenky ponese. Zkuste to. Uvidíte, jak hezké je žít s pampeliškami na slunné louce života. Jak radostné je rozsévat sebemenší semínka lásky a svěřovat je vánku Ducha svatého.

HOSPODAŘIT S DARY DUCHA A

Nad dnešním vyprávěním svatého Lukáše ve Skutcích apoštolských, s jakou ochotou ti dávní lidé přijali Ducha svatého a jeho poslání, jsem si vzpomněl na dva rozhovory. Ten první byl s mladou vysokoškolačkou. Čekala na možnost uplatnění ve svém oboru, který studovala. Zatím musela dělat práci, která ji nebaví. Čekala a sama se utěšovala: „Takových je moc, co nedělají to, co by chtěli dělat, co teprve čekají.“ Měla pravdu. Takových je moc. Je moc takových, kteří snili o krásné práci, kterou budou dělat, jenže dělají věci malé a čekají. Někdy celý život spotřebují čekáním na splnění svého snu.

Druhý rozhovor byl s pracovníkem magistrátu. Mluvílo se o údělu starých, nemocných a osamělých lidí v dnešním uspěchaném světě. Povídal, že se na ty lidi myslí. Jsou tu už potřebné sociální zákony. Stát uvolňuje každý rok velké obnosy na pečovatelskou službu. Nemusel by být mezi námi nikdo bez pomoci, bez obsloužení, jen kdyby se našli lidé, kteří by měli ochotu a svědomitost potřebnou k pečovatelské službě. Mohou si ty pečovatelky i dost vydělat, ale není zájem o tuto práci. Řekl: „Vy, katolíci, kázete už po dlouhá staletí lásku k bližnímu. Teď už to u vás neplatí? Sem tam nějaká evangelička se nám přihlásí, také adventisté, ale vy, katolíci nic. Jak to přijde?“

Povězte mi, co mu ten kněz na to měl odpovědět? Proč ta katolická studentka šla raději dělat uklízečku? I když ji ta práce nebavila, přece na něco takového jako je apoštolát, nepomyslela. Kolik dobrého se při takové službě dá starým lidem prokázat, snad je i přivést k víře či k uspořádání jejich svědomí. Výdělek by při tom měla stejný, ale jaká je tu možnost uplatnění při konání dobra. A kolik jiných takových povolání, možností a příležitostí ke konání dobra je kolem nás. Řekněte sami: Je to potřeba, aby někdo fňukal, že jeho život utíká naplano, bez lásky a bez naplnění? Poradte takovým: nefňukej, neseď pasivně, ale hledej, jak se uplatnit, abys sloužil lidem i Božímu království, růstu dobra a lásky mezi lidmi.

Vždyť všichni máme podíl na kněžství Kristově. My, kněží, sloužíme svým kněžstvím profesionálně, z povolání. Vy všichni ostatní máte naplňovat své laické kněžství službou světu kolem sebe svou láskou, svými schopnostmi a lidskostí. Řekl před časem jeden zbožný muž: „Už se nemohu dočkat, až se i u nás zavede svěcení na jáhny. Dám se vysvětit a budu sloužit lidem.“ Když mu kněz řekl, proč tu jáhenskou službu lidem nezačne dělat hned, zatvářil se kysele. Svatí František, Dominik, Ignác, Terezie, Klára, ti také nečekali na papeže ani biskupy. Začali sami a sloužili v lásce, často i proti módě a duchu doby. Papežské požehnání a schválení díla přišlo až dodatečně.

No jo, bránil se ten zbožný muž: „Ti byli charismatičtí, v nich působil Duch svatý, a to dneska není!“ Drazí bratři a sestry, nemyslete si, že v dnešní době je Duch svatý už na penzi, že už mezi námi nepůsobí. Cožpak nemáme i my mezi sebou lidi plné Božích vloh a darů? Lidi schopné vysvětlit svou víru? Lidi zručné v řemeslech i v umění? Lidi s bystrými a nápaditými hlavami? Lidi s darem statečné velkorysosti a s touhou konat dobro? Duch svatý je stále při díle

a nabízí své dary i nám. Jenže my je neumíme uplatnit, nevidíme příležitosti k dobru, my raději fňukáme, a děláme věci, které nás nebaví. To jsem vám chtěl dnes připomenout: Všichni jsme povoláni ke službě Božímu království. Nebudme pasivní, ale hledejme, jak naplnit každý den svého života dobrem. Dejte se vést Duchem svatým! Bůh čeká, aby tě za odměnu mohl naplnit radostí, radostí z dobrého díla.

LÍBEZNÝ SVÁTEK SVATODUŠNÍ B

„Líbezný svátek svatodušní nastal,“ říká Goethe ve „Ferinovi lišákovi“. Líbezným se jeví dnešní svátek i nám pro krásnou slunnou roční dobu, ve které se slaví, a také proto, že není obtížen nakupovací dárkovou reklamou a nervózní uspěchaností jako jsou vánoce a velikonoce. Pro obyvatele Jeruzaléma byl svátek Letnic radostnou oslavou vysvobození z egyptského otroctví, oslavováním toho, že se z pokořeného otrockého lidu stal svobodný Boží lid. Když právě o Letnicích na ně sestoupil Duch svatý, jak jsme si o tom četli ze Skutků apoštolů, bylo prvním křesťanům ze židovství hned jasné, co to znamená. První křesťané rozuměli, proč sestoupil Duch svatý, když bylo v Jeruzalémě velké shromáždění z tolika národů. Rozuměli, proč se to stalo za hřmění a proč se Duch svatý ukázal v podobě ohně, ohnivých jazyků. Věděli, proč apoštolové v nadšení mluvili jazyky. To mluvení jazyky bylo pro ně především mluvením s Bohem, jemuž nezasvěcený nerozumí a nemůže rozumět. Všechno to jim jasně ukazovalo, že na místo staré sinajské smlouvy s Bohem nastupuje Nová smlouva uskutečněná s novým Božím lidem skrze Ježíše Krista.

My už dnes tak spontánně líbezné působení Ducha svatého v nás a v našem světě nepociťujeme a neprožíváme. Drsná hrubost a krutost mnoha bezduchých lidí nám často bere dech. Ale přesto se vždy znovu setkáváme, a to často i tam, kde bychom to nejméně čekali, se svatodušními lidmi, s lidmi, kteří žízní po spravedlnosti; s chudými, kteří bohatě rozdávají radost; s pokojnými, kteří přemáhají nenávisť; s milosrdnými, kteří jsou slepému okem a chromému nohou. Boží láska se i dnes vylévá do srdcí lidí skrze Božího Ducha. Pán Ježíš stále zapaluje lidská srdce a chce, aby hořela. Když oheň Ducha svatého zapálil apoštol, vyšli s Petrem na střechu a odtud kázali lidem. A kázali tak znamenitě, že jim lidé rozuměli a uvěřili v Pána Ježíše. Co máme dělat dnes my? Otevřete okna a dveře svého srdce Ježíšovu Duchu! Umožněte Duchu svatému, aby ve vás a skrze vás mohl působit a obnovovat tvář země!

Teď se na mne díváte a nejspíš si myslíte: „Že mám otvírat okna ve své duši? Že mám obnovovat tvář naší země? Z toho mi není ani za mák jasné, co se tou obraznou řečí míní. Jak já mám být spolupracovníkem a nástrojem Ducha svatého?“ Povím vám to zase obrazně, ale snad to bude trochu názornější. Řekli jsme: jak mám být nástrojem Ducha svatého? Představme si hudební nástroj, třeba nějakou flétnu. My všichni jsme takové nástroje v Boží ruce. Hudební nástroj je pěkný, ale je němý. Teprve, až se do něj foukne, teprve začne hrát.

Apoštolové byli také skrytí, tiší, dokud je Boží Duch neozvučil: „Přijměte Ducha svatého!“ Jak je to s tebou, se mnou, s námi? My jsme byli prvně ozvučeni hned na svatém křtu, ale to jsme ještě neuměli mluvit. Teď už mluvit umíme, teď už můžeme i my klidně vyznat: Já jsem věřící katolík, jsem křesťan! To je tvoje líbezná melodie, která může tvé přátele přivést k Pánu Ježíši. Ale pozor, jen tenkrát flétna hraje, když není ucpaná, když do ní může můj dech.

Proto se máme otevřít Duchu svatému. Jsou různé flétny, různé hudební nástroje. Není důležité, zda jsi malá píšťalička nebo velký pozoun. Všichni jsme vítáni do Božího orchestru, jen když jsme správně naladěni podle tóniny Božích přikázání, podle ladičky lásky. Radostně tedy dnes oslavujeme ten líbezný svátek svatého Ducha. Ovšem, málo by bylo, kdybychom tu mluvili jen o něm. My můžeme a smíme mluvit i přímo s ním. Staňme se tedy každý nástrojem v orchestru našeho společenství.

DARY DUCHA SVATÉHO B

Asi jste už také udělali zkušenost, že člověk rád mluví o tom, co mu nejvíce schází. Třeba když má hlad, pletou se mu stále znovu na jazyk řeči o dobrém jídle. Dnes se mluví hodně o duchu. Je to snad znamení, že dnešní lidé tohoto ducha, ducha věcí i Ducha Božího, zase začínají postrádat? Ještě nedávno nebylo vůbec módní mluvit o duchu. Popírala se i duše v těle a vše živé i neživé se vysvětlovalo na způsob dobře či méně dobře fungujících mašinek, jakýchsi mechanismů. Dnes se to obrací. Vznikají nové vědní obory na výzkum lidské duše. Mluví se o duchu doby. Mluví se o duchu, v jakém působí tu nebo tam tisk, rozhlas či televize. Říká se, že jednání probíhalo v duchu vzájemného porozumění. Pán Ježíš, a po něm i jeho Církev, mluví také o Duchu: o Duchu svatém a jeho působení.

Bible klade hned na začátek lidského vývoje vyprávění o stavbě babylónské věže, stavbě lidské pýchy a sobectví, snahy přetrumfnout všechny ostatní. A o tom, jak Boží Duch kříží plány lidské pýchy a zpupnosti. Ale už Starý zákon zná nejen sílu Božího Ducha, který maří lidskou zlobu, ale zná i Boží sílu, která oživuje. Prorok Ezechiel nazírá, jak Duch svatý oživuje, co odumřelo; léčí, co ochořelo; zahřívá, co vychladlo; zavlažuje, co vyprahlo. Všechny ty obrazy mluví o jednom: Boží Duch je Duchem života, je to bytí v lásce. V Novém zákoně stojí před námi Kristus, který nabízí a sesílá svého svatého Ducha. V Novém zákoně vyrůstají nové a nové generace křesťanů do krásy všude tam, kde Ducha svatého přijímají.

V každé generaci, v každém jednotlivém člověku, v tobě, ve mně, v nás ve všech se dějí hotové divy, když se Božímu Duchu neuzavřeme, když v něm rosteme: Divy, které jsou opakem babylónské zhouby: pak dokážeme chápat druhého, i když má jiné názory. Dokážeme společně dělat divy a udělat dobré dílo. Dokážeme vytvářet přátelství, společenství a dobré soužití. Dokážeme zdeptaným vrátit životní elán. Dokážeme hýřit dobrými nápady, fantazií, vtipem

a vynalézavostí. Dokážeme dary Ducha svatého přijímat a spolupracovat s nimi. Dokážeme..., opravdu dokážeme? Sotva vypočítat dokážeme, které jsou sedmeré dary Ducha svatého: Je to dar moudrosti, rozumu, rady, síly, umění, zbožnosti a bázně Boží.

Jak v nás působí? Jako elektřina v žárovce: některá žárovka má 25 W, jiná 500. Je tu tolik světla, kolik elektřiny odebíráš. Co tedy máme dělat, aby tento tvořivý Duch byl v nás a mezi námi, aby svatodušní vylití pokračovalo v nás? Odpověď je jednoduchá: Je třeba dělat přesně totéž, co dělala prvotní obec: „Setrvali v jednomyslnosti a v modlitbě společně s Marií...“ Je tedy třeba jednomyslnosti: Kde je křik, nesedne si zpěvavý pták. Kde jsou hádky, není místo pro holubici Ducha svatého. Je třeba modlitby: Vyplatí se modlit se z kancionálu modlitby o dary Ducha svatého. A vždy jít s Marií: Ona je živý vzor duchovní osoby plné milosti a Ducha svatého, spolu s Marií za Ježíšem.

NAROZENINY CÍRKVE B

Slavnost Seslání Ducha svatého jsou vlastně narozeniny Církve. V ten den se Církev zrodila z Ducha svatého. Znáte staré obrazy zobrazující tuto událost? Panna Maria je tam uprostřed apoštolů jako na rodinných obrázcích matka uprostřed dětí. Čekají na příchod Ducha svatého a vzývají ho: Přijď, Duchu svatý. Zrození Církve nebyla žádná pokoutní událost. Sběhli se k ní lidé osmnácti národností: Parthové, Médové, Peršané, Římané, Elamité, Řekové, celý středomořský svět vypočítává svatý Lukáš ve Skutcích apoštolů. I dnes, kdy jsme zvyklí myslet mezinárodně, mezinárodně obchodovat, i dnes je představa firmy, která se hned po svém vzniku uchytla v osmnácti státech, představou impozantní. Hned při zrodu Církve se začíná ve světovém formátu. „Muži všech národů pod nebem byli při tom,“ říká svatý Lukáš.

To tedy byli apoštolové skvělí propagandisté, to museli do ulic s chytrou reklamou, že dokázali takové davy svolat dohromady. Jenže ve skutečnosti apoštolové se nerozběhli do ulic, ale naopak: Lidé se sbíhají k nim, k domu, kde oni byli pohromadě. Lidé se ptali, co se to tu děje, co to vše má znamenat? Zde tedy máme odpověď na otázku účinnosti křesťanství ve světě. Sebe hlučnější propaganda, podnikavá akce, bohaté investování peněz do rozhlasu, filmu, televize, novin, jakékoli křiklavé hlásání evangelia neobrátl svět. Jen tenkrát, když se v Církvi něco děje, něco, co jinde ve světě kolem není, totiž, když v ní působí Duch lásky, to jediné svět udiví. Pak se lidé sami ptají, co se to děje. A tenkrát je kázání Církve účinné a lidé je slyší.

Za časů Petrových se ptali lidé všech jazyků, co se děje. A všichni se cítili stejně srozumitelně osloveni tím, co se dělo v mladé křesťanské obci v duchu bratrské lásky. Dnes slavíme svátek seslání Ducha svatého. Dobře rozvažujme tyto svatodušní události. Církve, ve které se neděje nic pod vedením Ducha, církve, která taktizuje, úřaduje, propaguje víc, než miluje, ta svět neobrátl. Církve, která se opírá víc o moc a peníze než o Ducha, ta svět neobrátl. Máme o

čem rozjímat nad narozeninami Církve: Apoštolové byli tenkrát pohromadě. Nevymýšleli plány, ale měli se mezi sebou rádi a společně volali: Přijď, Duchu svatý. To stačilo, že svět slyšel, že se obrátil. Čiňme i my podobně, žijme v lásce, pomáhejme si a svět i dnes nás uslyší.

NEJSME SIROTCI C

Dnešní den má být pro nás křesťany dnem veliké radosti: dnes se má na nás naplnit Kristův slib, že nás nenechá sirotky: Kristus dnes přichází, aby se v nás zabydlil svým Duchem síly a moudrosti, Duchem radosti a důvěry. Přichází, aby se dnes zjevil také i nám. Přichází a naše srdce se má dnes naplnit tou radostí, kterou nám nikdo nemůže vzít. Potřebujeme se k tomu jen na chvíli zastavit, soustředit a otevřít, přijmout Ducha Božího dětství, který by v nás volal: „Náš Otče, já v tebe věřím; Otče, já v tebe skládám svou naději a důvěru.“ A slyšme též Otcovu odpověď, s kterou se k nám sklání: „Ty jsi můj milovaný syn, má dcera, v tobě jsem našel zalíbení.“ Dnes nám s novou jistotou naše víra říká: není hmota to hlavní na světě, duchová energie je pravá a stálá podoba jsoucna, hmota je jen měnivé, nestálé víření sil a vztahů. A tvůrčí stvořitelská síla, ze které se rodí hmota - my jsme zvykli této inteligentní Energii říkat Bůh, to je moudrost, rozum, rada, síla a umění, ale především láska.

Tak jako Boží Duch sestoupil na Pannu Marii a dal vzniknout Kristovu Tělu, tak dnes nabízí totéž nám. Všem nám, všem, co nás je na světě. I skrze nás, dnešní lidi se chce stát Boží láska lidskou skutečností v této době, v této společnosti, v tomto prostředí. Jen uvažme: nevíme sice, kolik lidí dnešní generace přijímá jako Panna Maria Božího Ducha. Nevíme přesně, kde všude na světě a v kom je právě Boží Duch při díle lásky a vykoupení, ale víme, že působí v mnohých, nejen v křesťanech, kněžích, biskupech, laicích, ale i v mnohých mimo Církve, v mnohých jinověrcích, v mnohých nevěřících, ve všech, kdo Boží lásce neodporují. Boží Duch je u díla i v našem světě; to je útěšná zvěst. Inspiruje, budí odpor ke zlu, odpor k podlosti, vzbuzuje hnutí milosrdenství a lásky, vlévá nové ideje, myšlenky a plány k pokračování stvořitelského díla ve světě.

Mnohokrát jsme jej už viděli při díle: především v umělcích, ale také v mladém chlapci, plném rozpačitosti, který má přesto jednu skálopevnou jistotu, že bude knězem; v člověku, který se doví, že zhoubný nádor v něm začal své dílo a mužně se připravuje na věčnost, aniž by slovem znepokojil rodinu a přátele; v člověku, který bez váhání nasadí život pro jiné; v události, která jako blesk změni běh věcí k dobrému; v člověku, který se vydal na cestu ke zpovědnici. Boží Duch je u díla, nepřestává ve světě působit ani dnes, to je dnešní evangelium. Někdy to působení je vnitřní, hluboko pod povrchem, neviditelné a nepostižitelné, někdy se stane zjevným, propukne navenek jako ohňostroj, otřese dějinami nebo jednotlivcem, jehož se to týká. Ale to bývá jednou za život, jako u apoštolů; jinak Boží Duch vane neustále, ale jako jemný

vánek. Vane, kde chce, sotva postižitelně, a přece životodárný, přece vždy působící, přece mocný. Láme odpor, odstraňuje překážky, zasypává příkopy, bourá přehrady. Otevřu se dnes tomuto Duchu Božího Synovství i já, a co ty? Stanu se též Božím synem, Boží dcerou? To je kardinální otázka naší existence. Chtějme to a prosme o to; řekněme své Fiat, své staň se, jako Panna Maria.

ZAVODŇOVÁNÍ POUŠTĚ C

Poušť ve Svaté Zemi: Kilometry a kilometry jen vyschlá zem. Bez stromů, bez rostlin, bez trávy. Nedohledné dálky bez jediné vesnice, bez domů, bez lidí. Mrtvá země, mrtvý kraj. Ale tu se našli mladí lidé, kteří řekli: poušť není mrtvá země. Musíme tam přivést vodu a bude tam kvetoucí život. A opravdu: kam zavedli vodu, tam se z pouště stala úrodná země. Rostou tam pomeranče, banány a palmy, vznikají vesnice, celá nová města uprostřed pouště. Ti mladí dokázali dát lidem šťastný život, šťastnou budoucnost, změnit místo smrti v místo kvetoucího života. Podobně jako tito mladí lidé, tak vyšli už jednou ze Svaté země mladí lidé do světa: učedníci Pána Ježíše. Nesli také světu poselství, které působilo jako voda na vyschlou poušť: Bůh žije a myslí to s námi dobře. Nabízí nám lepší život, bez trápení, beze strachu. Je možné žít bez hádek, bez nedorozumění. My jsme to sami na sobě zažili. Je třeba jen přijmout jeho Ducha, žít, smýšlet a jednat jako žil, smýšlel a jednal Pán Ježíš.

Jen si to představte, jak by to bylo hezké na světě, kdyby Duch svatý stejně působil i dnes, jako tenkrát na apoštoly a všechny ty lidi: Přestali se hádat, rozuměli si, přestali se bát, věřili si navzájem, přestali být mrzutí, nabručení a bez nálady. Byli nadšení, šťastní. To bychom potřebovali také, pravda, takové vylití Ducha svatého. Ale přátelé Pána Ježíše jdou dodnes světem a nabízejí lidem: lidé, přijměte Ducha svatého! Kde je přijmou, je to jako na té poušti, která byla zavodněna a oživena vodou: mezi lidmi to začne být hezké, vrací se radost a naděje.

Jenže ani tu izraelskou poušť ještě celou neoživil. Jsou tam jen ostrůvky, oázy života. Tak také náš svět není ještě zdaleka oživen Duchem svatým. Jsou na něm jen oázy, jednotliví lidé, křesťané, jednotlivé skupiny křesťanů, kteří jsou nositeli dorozumění, pokoje, radosti a lásky. Vlastně by každý křesťan měl být nositelem Ducha svatého, ale není, někdo se před ním uzavírá, jako by ani křesťan nebyl, brání se mu, zůstává zlý, smutný, nikoho nechápe, s nikým si nerozumí. A je to jeho vina. Nenechá Ducha svatého v sobě působit tak, jak by chtěl. Brání mu, zaclání mu. Porozuměli jste, jaké je poslání nás, křesťanů, ve světě? Být oázami Ducha svatého, radostí, dobra a porozumění. Šířit tyto dary Ducha kolem sebe. Nebránit, nezaclánět Duchu svatému, aby v nás a skrze nás mohl dělat z pouště kvetoucí ráj. Proto se dnes velmi vroucně modleme: Pane, sešli nám svého Ducha a obnov tvář země!

Říká se vyznání víry.

Přímluvy A

Pán Ježíš slíbil, že nás nenechá osamělé, že nám pošle svého Ducha. My tě tedy, Pane, prosíme:

Prosíme tě o dar moudrosti, abychom se uměli správně rozhodovat.

Prosíme tě o dar rozumu, abychom správně porozuměli Božímu hlasu.

Prosíme tě o dar rady, abychom uměli najít východisko z obtížných situací.

Prosíme tě o dar síly, abychom unesli nepřátelství zlých lidí.

Prosíme tě o dar umění, abychom viděli krásu kolem sebe a uměli krášlit svůj svět i život.

Prosíme tě o dar zbožnosti, abychom si po celý život zachovali pevnou víru.

Prosíme tě o dar bohabojnosti, abychom dokázali odpírat všem pokušením ke zlému.

Dej, aby stále noví mladí křesťané odpovídali na tvé volání ke kněžskému a řeholnímu životu.

Bože, ty nám nabízíš své světlo, abychom se dokázali ve všech životních situacích správně zorientovat. Ty nám nabízíš svou sílu, abychom se denně učili následovat Pána Ježíše. Děkujeme ti za to a velebíme tě, skrze Ježíše Krista, našeho Pána. - Amen.

Přímluvy B I

Společně teď poprosme, abychom byli přístupni působení Božího Ducha, abychom se jím dali vést ve svém životě.

Aby si lidé uvědomovali, že jsou chrámy Božího Ducha a nezhášeli v sobě jeho světlo.

Aby se vládcové světa dali vést duchem spravedlnosti a pokoje.

Abychom my, křesťané, svítili svému okolí lucerničkami dobré mysli, veselí a důvěry v moc dobra.

Aby bezradní našli v tvém Duchu správnou orientaci.

Aby zoufalí, co ztratili všechnu naději, našli skrze naši lásku novou naději a smysl života.

Aby v našich rodinách bylo ovzduší soudržnosti, pohody a ochoty pomáhat si navzájem.

Povolej mladé, aby tě následovali, v moci Ducha svatého hlásali evangelium a sloužili lidem na cestě spásy.

Bože, náš Otče, ty nás stále zahrnuješ svými dary, stále nám je nabízíš. Prolom tvrdou slupku naší okoralosti, abychom tvé dary přijali, v jejich světle a síle žili. Dej, abychom se stali lidmi duchovními, lidmi svátečními, lidmi svatodušními, nositeli tvých darů a následovali tak tvého Syna, Ježíše Krista, našeho Pána. - Amen.

Přímluvy B II

Každý z nás i celý svět potřebuje pomoc životodárného Božího Ducha. Prosme tedy Boha, aby ho znovu a znovu sesílal a volejme:

Sešli, Bože, Ducha moudrosti všem křesťanům, zvláště těm, kteří v církevních obcích vykonávají různé služby.

Sešli Ducha lásky a věrnosti všem snoubencům, manželům a rodinám.

Sešli Ducha rozumnosti vědcům a všem, kdo mohou ovlivňovat přírodu a zasahovat do lidských životů.

Sešli Ducha poznání a úcty před tebou těm, kdo žijí bez víry.

Sešli Ducha pokoje a rady lidem a národům, kteří žijí v nepřátelství a válce a nenacházejí cestu k porozumění a míru.

Sešli Ducha rady a pravdy všem, kteří hledají východisko ve složitých životních situacích.

Sešli Ducha útěchy a síly lidem zarmouceným, opuštěným, slabým a všem trpícím.

Sešli tomuto našemu společenství Ducha radosti a pokoje, vlídnosti a dobroty.

Sešli svého Ducha, Bože, a všechno stvoření bude obnoveno. Prosíme o to skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

Přímluvy C I

Poprosme Boha o dary Ducha svatého:

Za dar moudrosti, abychom volili vždy to, co je dobré.

Za dar rozumu, abychom dobré od zlého vždy zavčas rozeznali.

Za dar rady, abychom netrpěli nerozhodností a bezradností.

Za dar síly, abychom se ubránili pokušení ke zlému.

Za dar umění, abychom kolem sebe viděli krásu a harmonii a z ní se radovali.

Za dar zbožnosti, abychom v Boha pevně důvěřovali.

Za dar bohabojnosti, abychom nekazili podobu Boží krásy, kterou v sobě neseme od stvoření.

Abychom byli chrámy Ducha svatého a z toho se radovali.

Vlij do srdcí našich mladých bratří touhu po kněžské službě, odvahu poslechnout tvé volání a s vírou tě následovat.

Bože, Otče všech lidí, dej, abychom dovedli žít v Duchu Pána Ježíše Krista, který s tebou žije a kraluje na věky věků. - Amen.

Přímluvy C II

Lidský život je křehký a přináší mnoho těžkostí a trápení, takže často ani nevíme, jak a za co se máme modlit. A v této naší slabosti přichází Duch Boží a nepopsatelným způsobem naši modlitbu podporuje. S důvěrou v jeho pomoc prosme za celý svět a volejme:

Za všechny křesťany, zvláště za biřmovance: za jejich jednotu a pravdivost.

Za vyznavače jiných náboženství; za ty, kdo hledají svou duchovní cestu, i za ty, kdo žijí bez víry.

Za svornost a vzájemnou ohleduplnost celého lidstva.

Za ty, kdo rozhodují o věcech veřejných.

Za lidi, kteří v utrpení a starostech zvlášť naléhavě potřebují pomoc Ducha Božího:

Za lidi, kterým chybí naděje, chuť do života a jeho smysl.

Za lidi bezradné a za ty, kdo chtějí svůj život změnit.

Za lidi, kteří si s druhými nerozumějí a nenacházejí cestu ke shodě.

Za lidi opovrhované a osamocené, nemocné, staré a umírající.

Za lidi zotročené strachem, zlem a sobectvím.

Za sebe – za to, co každému z nás teď nejvíce leží na srdci.

Prosme jedni za druhé a za celou naši církevní obec.

Neboť tvůj Duch, Pane, je dárce života. On ať tuto modlitbu podpoří svou silou, aby došla sluchu našeho nebeského Otce, jenž žije a kraluje na věky věků. - Amen.

MODLITBA NAD DARY

Prosíme tě, Bože, kéž nás slíbený Duch svatý naučí spojovat náš život s Kristovou obětí a uvede nás do celé pravdy. Skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

PREFACE

Velikonoční tajemství vrcholí sesláním Ducha svatého

V: Pán s vámi.

O: I s tebou.

V: Vzhůru srdce.

O: Máme je u Pána.

V: Vzdáváme díky Bohu, našemu Otci.

O: Je to důstojné a spravedlivé.

Vpravdě je důstojné a spravedlivé, dobré a spasitelné, svatý Otče, všemohoucí, věčný Bože, abychom ti vždycky a všude vzdávali díky. Neboť tys o letnicích dovršil dílo našeho vykoupení, a těm, kteří se v Kristu stali tvými syny a dcerami, sesíláš svého svatého Ducha. V něm dáváš své Církvi život, v něm tě lidé nacházejí, v něm tě vyznávají všechny národy a jazyky. A tak se ve světě šíří radost ze vzkříšení, a celý vesmír a mocné zástupy andělů zpívají píseň o tvé slávě a bez ustání volají:

Svatý, svatý, svatý...

MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ

Bože, ty štědre rozdáváš Církvi své dary; dej, ať to, co jsme od tebe přijali, nepřijde naší vinou nazmar, aby v nás milost Ducha svatého neustále rostla a duchovní pokrm aby nám prospíval k dosažení spásy. Skrze Krista, našeho Pána.
- Amen.

K ZAMYŠLENÍ A

Dnešní den můžeme považovat za oslavu vrcholného obdarování těch, kdo v Krista uvěřili. Duch svatý byl dán a je dáván, Bůh trvale uskutečňuje to, co slíbil. Tváří v tvář světu bude Církev vždy slabá politickou, ekonomickou a jakoukoli jinou světskou silou, ale může být silná Duchem, který v ní chce působit. Síla Ducha ovšem nepřemáhá především ty, kdo chtějí Církvi škodit, ale hřích, který napadá jak křesťany, tak všechny ostatní. Zatímco lidé jsou někdy silní proti svým protivníkům, tedy jedni proti druhým, Bůh je silný vůči hříchu v nás. Nepřemáhá ho ovšem likvidací protivníka, ale odpuštěním. A pozemšťanu se tento způsob zdá být mnohdy velmi slabý. Proto i věřící člověk potřebuje nejednou obrácení k pravdě evangelia, aby toužil víc po odpouštějící Boží moci než po lidských vítězstvích.

K ZAMYŠLENÍ B

Duch svatý, jediný autentický vykladatel Kristova slova, který nás uvádí do celé pravdy, je neustále přítomen v Církvi. On v nás oživuje Boží slovo, takže ono se nás dotýká, mění náš život a zcela jej prostupuje. Toto slovo v sobě ukrývá nekonečné množství Božích darů, takže třebaže je čteme a slyšíme v životě tolikrát, je pro nás stále nové. Je úžasné vědět, že nezměrné tajemství, které nás nekonečně přesahuje, je takto přítomno v nás a ve společenství Církve. My, kteří hledáme stále něco nového, zůstaňme věrni Božímu slovu a nechme jeho svatého Ducha, aby nám ukázal jeho novost. Dnešní slavností se dejme pozvat, přilněme k Božímu slovu a vstupme do tajemství, které promění náš

život a bude hukotem z nebe, silným větrem a ohnivým jazykem spočívajícím nad námi.

K ZAMYŠLENÍ C

Mnoho lidí by chtělo, aby se smířili ti, kdo mají mezi sebou spory. Bylo by to jistě dobré, ale mnohdy je nemožné zapůsobit na druhé lidi, kteří se smířit navzájem nechtějí. Apoštoly Ježíš neposílá do světa především proto, aby své okolí nabádali ke smíření. Vybavuje je mnohem dokonalejším nástrojem, totiž odpuštěním, které vychází od Boha. Je to něco neslýchaného, že člověk může odpouštět Boží mocí. Ale je to ta nejúčinnější likvidace zla. Odpuštění je skvělý dar, který Bůh dává člověku. A je až nepochopitelné, že je tento dar tak snadno dosažitelný. Bůh ale ví, co dělá. Ví, jak bez odpuštění může člověku tvrdnout srdce. Jak těžko odpouští ten, kdo sám odpuštění nezažívá!